ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 16ης Ιουνίου 2011 *

Στην υπόθεση Τ-211/08,

Putters International NV, με έδρα το Cargovil (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τον K. Platteau, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τους A. Bouquet και F. Ronkes Agerbeek,

καθής,

με αντικείμενο προσφυγή με αιτήματα τη μερική ακύρωση της αποφάσεως C(2008) 926 τελικό της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2008, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.543 — Υπηρεσίες διεθνών μετακομίσεων), και, επικουρικώς, την ακύρωση ή μείωση του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, προεδρεύοντα, N. Wahl και A. Dittrich (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 6ης Μαΐου 2010,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό

1. *Το αντικείμενο της διαφοράς*

1 Κατά την απόφαση C(2008) 926 τελικό της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2008, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/38.543 — Υπηρεσίες διεθνών μετακομίσεων) (στο εξής: Απόφαση), της οποίας περίληψη δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* της 11ης Αυγούστου 2009 (ΕΕ C 188, σ. 16), η προσφεύγουσα, Putters International NV, μετείχε σε σύμπραξη στην αγορά υπηρεσιών διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο, με σκοπό τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών, την κατανομή της αγοράς και την καταστρατήγηση της διαδικασίας προσκλήσεως για την υποβολή προσφορών. Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εκθέτει ότι η

σύμπραξη λειτούργησε για περίπου 19 έτη (από τον Οκτώβριο του 1984 έως τον Σεπτέμβριο του 2003). Τα μέλη της καθόριζαν τις τιμές που αναγράφονταν σε εικονικές προσφορές προς τους πελάτες (στις επονομαζόμενες «προσφορές διευκολύνσεως», στο εξής: ΠΔ) και αποζημιώνονταν μεταξύ τους για τις απορριφθείσες προσφορές μέσω ενός συστήματος οικονομικών αντισταθμίσεων (στο εξής: προμήθειες).

2. *Η προσφεύγουσα*

2 Η Putters International (στο εξής: Putters ή προσφεύγουσα) λειτουργεί υπό τον τύπο της ανώνυμης εταιρείας από τις 9 Ιανουαρίου 1997. Κατά το οικονομικό έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2006, η Putters πραγματοποίησε ενοποιημένο συνολικό κύκλο εργασιών ύψους 3 950 907 ευρώ.

3. *Η διοικητική διαδικασία*

3 Κατά την Απόφαση, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία αυτεπαγγέλτως, διότι είχε στη διάθεσή της πληροφορίες κατά τις οποίες ορισμένες βελγικές εταιρείες που δραστηριοποιούνταν στον τομέα των διεθνών μετακομίσεων μετείχαν σε συμφωνίες οι οποίες θα μπορούσαν να εμπίπτουν στην απαγόρευση που προβλέπει το άρθρο 81 ΕΚ.

4 Ειδικότερα, βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτος κανονισμός εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι στις εγκαταστάσεις των εταιρειών Allied Arthur Pierre NV, Interdean NV, Transworld International NV και Ziegler SA τον Σεπτέμβριο του 2003. Κατόπιν των εν λόγω ελέγχων, η εταιρεία Allied Arthur Pierre υπέβαλε αίτηση με την οποία ζήτησε τη μη επιβολή ή τη μείωση του προστίμου, βάσει της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3,

στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας του 2002). Η Allied Arthur Pierre παραδέχθηκε τη συμμετοχή της στις συμφωνίες περί προμηθειών και περί ΠΔ, αποκάλυψε τους εμπλεκόμενους ανταγωνιστές, μεταξύ των οποίων συγκαταλεγόταν ένας άγνωστος μέχρι πρότινος στις υπηρεσίες της Επιτροπής ανταγωνιστής, και προσκόμισε έγγραφα τα οποία επιρρωννύουν τις προφορικές δηλώσεις της.

5 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), υποβλήθηκαν γραπτές αιτήσεις παροχής πληροφοριών στις επιχειρήσεις που εμπλέκονταν στις αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμφωνίες, σε ανταγωνιστές και σε μια επαγγελματική οργάνωση. Στις 18 Οκτωβρίου 2006, εκδόθηκε και κοινοποιήθηκε σε πολλές εταιρείες το έγγραφο των αιτιάσεων. Όλοι οι αποδέκτες απάντησαν στο εν λόγω έγγραφο. Οι εκπρόσωποί τους, πλην των εκπροσώπων των εταιρειών Amertranseuro International Holdings Ltd, Stichting Administratiekantoor Portielje, Team Relocations Ltd και Trans Euro Ltd, προέβαλαν το δικαίωμά τους να έχουν πρόσβαση στα έγγραφα που περιείχε ο φάκελος της Επιτροπής, μια τέτοια δε πρόσβαση ήταν δυνατή μόνο στα γραφεία της Επιτροπής. Η πρόσβαση στα εν λόγω έγγραφα επετράπη για την περίοδο μεταξύ της 6ης και της 29ης Νοεμβρίου 2006. Η ακρόαση πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2007.

6 Η Επιτροπή εξέδωσε την Απόφαση στις 11 Μαρτίου 2008.

4. *Η προσβαλλόμενη Απόφαση*

7 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι αποδέκτες της Αποφάσεως, μεταξύ των οποίων και η προσφεύγουσα, μετείχαν σε σύμπραξη στον τομέα των υπηρεσιών διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο ή ευθύνονται για την εν λόγω σύμπραξη. Οι μετέχοντες στη σύμπραξη προέβαιναν σε καθορισμό τιμών, κατανομή πελατών και καταστρατήγηση της διαδικασίας υποβολής προσφορών τουλάχιστον από το 1984 έως το 2003. Ως εκ τούτου, διέπραξαν ενιαία και διαρκή παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ.

8 Κατά την Επιτροπή, στις οικείες υπηρεσίες συγκαταλέγονταν τόσο η μετακόμιση των αγαθών φυσικών προσώπων, ιδιωτών ή υπαλλήλων επιχειρήσεων ή δημοσίων οργανισμών, όσο και η μετακόμιση των αγαθών επιχειρήσεων ή δημοσίων οργανισμών. Αυτές οι μετακομίσεις είχαν ως κοινό χαρακτηριστικό το γεγονός ότι το Βέλγιο αποτελούσε τον τόπο αφετηρίας ή τον τόπο προορισμού τους. Λαμβανομένου, επίσης, υπόψη του γεγονότος ότι οι επίμαχες εταιρείες διεθνών μετακομίσεων ήταν στο σύνολό τους εγκατεστημένες στο Βέλγιο και ότι η δραστηριότητα της συμπράξεως ασκούνταν στο Βέλγιο, η Επιτροπή έκρινε ότι το Βέλγιο αποτελούσε το γεωγραφικό κέντρο της συμπράξεως.

9 Ο συνολικός κύκλος εργασιών των μετεχόντων στη σύμπραξη για τις υπηρεσίες διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο, εκτιμήθηκε από την Επιτροπή στο ποσό των 41 εκατομμυρίων ευρώ για το έτος 2002. Υπολογίζοντας το μέγεθος του τομέα περίπου στο ποσό των 83 εκατομμυρίων ευρώ, η Επιτροπή καθόρισε το μερίδιο της αγοράς που κατείχε το σύνολο των εμπλεκομένων επιχειρήσεων σε ποσοστό περίπου 50 %.

10 Η Επιτροπή εκθέτει ότι η σύμπραξη είχε, μεταξύ άλλων, ως σκοπό τον καθορισμό και τη διατήρηση υψηλών τιμών και την κατανομή της αγοράς ταυτοχρόνως ή διαδοχικώς με διάφορους τρόπους, όπως με συμφωνίες περί καθορισμού τιμών, συμφωνίες περί κατανομής της αγοράς μέσω ενός συστήματος εικονικών προσφορών (ΠΔ) και συμφωνίες περί καθορισμού ενός συστήματος οικονομικών αντισταθμίσεων για τις απορριφθείσες προσφορές ή σε περίπτωση αποχής από τη διαδικασία υποβολής προσφορών (προμήθειες).

11 Η Επιτροπή εκτιμά ότι, μεταξύ του έτους 1984 και των αρχών της δεκαετίας του 90, η σύμπραξη λειτουργούσε ιδίως βάσει γραπτών συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών. Παραλλήλως είχαν προβλεφθεί οι προμήθειες και οι ΠΔ. Η προμήθεια αποτελούσε κρυφό στοιχείο της τελικής τιμής που όφειλε να καταβάλει ο καταναλωτής χωρίς να λαμβάνει αντίστοιχη παροχή. Ειδικότερα, αντιπροσώπευε το χρηματικό ποσό το οποίο όφειλε η εταιρεία μετακομίσεων που συνήπτε τελικώς τη σύμβαση διεθνούς μετακομίσεως στους ανταγωνιστές της οι οποίοι δεν είχαν συνάψει την εν λόγω σύμβαση, καίτοι είχαν επίσης υποβάλει προσφορά ή είχαν απόσχει από την οικεία διαδικασία. Επρόκειτο, συνεπώς, για ένα είδος οικονομικής αντισταθμίσεως για τις εταιρείες μετακομίσεων που δεν είχαν συνάψει τη σύμβαση. Τα μέλη της συμπράξεως τιμολογούσαν αμοιβαίως μεταξύ τους τις προμήθειες επί των απορριφθεισών προσφορών ή για τις προσφορές που δεν είχαν υποβάλει, προβάλλοντας εικονικές

υπηρεσίες, και το ποσό των προμηθειών αυτών τιμολογούνταν στους πελάτες. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η πρακτική αυτή πρέπει να θεωρηθεί ως έμμεσος καθορισμός τιμών για τις υπηρεσίες διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο.

12 Τα μέλη της συμπράξεως αυτής συνεργάζονταν επίσης για την υποβολή ΠΔ, με τις οποίες δημιουργούσαν στους πελάτες, ήτοι στους εργοδότες που πλήρωναν τις δαπάνες μετακομίσεως, την εσφαλμένη πεποίθηση ότι μπορούσαν να επιλέξουν με κριτήρια στηριζόμενα στον ανταγωνισμό. Η ΠΔ ήταν μια εικονική προσφορά, την οποία υπέβαλε στον πελάτη ή στο πρόσωπο που επρόκειτο να μετακομίσει, μια εταιρεία μετακομίσεων η οποία δεν προτίθετο να διενεργήσει τη μετακόμιση. Με την υποβολή της ΠΔ, η εταιρεία μετακομίσεων που ήθελε να συνάψει τη σύμβαση (στο εξής: αιτούσα εταιρεία) ενεργούσε κατά τρόπο ώστε ο οργανισμός ή η επιχείρηση να λάβει πολλές προσφορές, είτε αμέσως είτε εμμέσως μέσω του προσώπου που επρόκειτο να μετακομίσει. Για τον σκοπό αυτό, η αιτούσα εταιρεία υποδείκνυε στους ανταγωνιστές της την τιμή, το ποσοστό ασφαλίσεως και τα έξοδα αποθηκεύσεως που έπρεπε να τιμολογήσουν για τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Η τιμή αυτή, ούσα μεγαλύτερη από την εκ μέρους της αιτούσας εταιρείας προτεινόμενη τιμή, αναγραφόταν ακολούθως στις ΠΔ. Κατά την Επιτροπή, δεδομένου ότι ο εργοδότης επιλέγει συνήθως την εταιρεία μετακομίσεων που υποβάλλει τη χαμηλότερη προσφορά, οι εμπλεκόμενες στην ίδια διεθνή μετακόμιση εταιρείες γνώριζαν, καταρχήν, εκ των προτέρων ποια εξ αυτών θα μπορούσε να συνάψει τελικώς τη σύμβαση για τη συγκεκριμένη μετακόμιση.

13 Επιπροσθέτως, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η τιμή που ζητούσε η αιτούσα εταιρεία μπορεί να ήταν μεγαλύτερη από την τιμή που θα είχε προτείνει διαφορετικά, διότι οι άλλες εμπλεκόμενες στην ίδια μετακόμιση εταιρείες είχαν υποβάλει ΠΔ με τιμές τις οποίες τους είχε υποδείξει η αιτούσα εταιρεία. Για παράδειγμα, η Επιτροπή παραθέτει, στην αιτιολογική σκέψη 233 της Αποφάσεως, εσωτερικό ηλεκτρονικό μήνυμα της Allied Arthur Pierre, της 11ης Ιουλίου 1997, στο οποίο επισημαίνεται ότι «[ο] πελάτης ζήτησε δύο [ΠΔ], μπορούμε συνεπώς να ζητήσουμε μεγαλύτερη τιμή». Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διατείνεται ότι με την υποβολή ΠΔ στους πελάτες καταστρατηγούνταν η διαδικασία προσκλήσεως για ην υποβολή προσφορών, καθόσον οι

αναγραφόμενες σε όλες τις προσφορές τιμές ήταν σκοπίμως μεγαλύτερες από την τιμή της αιτούσας εταιρείας, και οπωσδήποτε μεγαλύτερες από τις τιμές που θα ίσχυαν σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον.

14 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι εν λόγω ρυθμίσεις ίσχυσαν έως το 2003. Κατά την Επιτροπή, αυτές οι σύνθετες δραστηριότητες είχαν τον ίδιο σκοπό, ήτοι τον καθορισμό των τιμών, την κατανομή της αγοράς και, ως εκ τούτου, τη νόθευση του ανταγωνισμού.

15 Τελικώς, η Επιτροπή εξέδωσε την Απόφαση, της οποίας το άρθρο 1 έχει ως εξής:

«Οι ακόλουθες επιχειρήσεις παρέβησαν το άρθρο 81 παράγραφος 1, [ΕΚ] καθορίζοντας άμεσα ή έμμεσα τις τιμές για υπηρεσίες διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο, κατανέμοντας τμήμα της αγοράς αυτής και καταστρατηγώντας τη διαδικασία υποβολής προσφορών κατά τις αναφερόμενες κατωτέρω χρονικές περιόδους:

[…]

στ) Η [Putters], από 14 Φεβρουαρίου1997 έως 4 Αυγούστου 2003·

[…]».

16 Για τον λόγο αυτό, με το άρθρο 2, στοιχείο ια΄, της Αποφάσεως, η Επιτροπή επέβαλε στην προσφεύγουσα πρόστιμο ύψους 395 000 ευρώ.

17 Για τον υπολογισμό του ύψους των προστίμων, η Επιτροπή εφάρμοσε, με την Απόφαση, τη μεθοδολογία που εκτίθεται στις κατευθυντήριες γραμμές της για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, του κανονισμού 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006).

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

18 Η προσφεύγουσα, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 4 Ιουνίου 2008, άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

19 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 6ης Μαΐου 2010.

20 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει το άρθρο 1 της Αποφάσεως στο μέτρο που αναφέρει ότι παρέβη το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ·

— να ακυρώσει το άρθρο 2 της Αποφάσεως στο μέτρο που της επιβάλλει πρόστιμο·

— εφόσον κρίνει ότι είναι ενδεδειγμένη η επιβολή προστίμου, να καθορίσει πρόστιμο σημαντικά μικρότερου ποσού από εκείνο που επέβαλε η Επιτροπή·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

22 Η προσφεύγουσα προβάλλει πέντε λόγους με σκοπό την ακύρωση της Αποφάσεως και την κατάργηση ή μείωση του προστίμου. Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αφορά την εφαρμογή του άρθρου 81 ΕΚ ενώ οι λοιποί λόγοι αφορούν τον υπολογισμό του προστίμου.

1. *Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε πολύπλοκη και συμπαγή σύμπραξη*

Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, κρίνοντας ότι η προσφεύγουσα μετείχε σε πολύπλοκη και συμπαγή σύμπραξη, ενώ είχε μετάσχει μόνο σποραδικώς σε πρακτικές που είχαν ως αντικείμενο προμήθειες και ΠΔ.

24 Πρώτον, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι οι σκοποί, αφενός, των συμφωνιών περί καθορισμού των τιμών και, αφετέρου, των συμφωνιών περί προμηθειών και ΠΔ ήταν εντελώς διαφορετικοί. Οι συμφωνίες περί προμηθειών και ΠΔ δεν αποσκοπούσαν, έστω και εμμέσως, στον καθορισμό των τιμών. Δεύτερον, οι συμβαλλόμενοι της συμφωνίας περί καθορισμού των τιμών, αφενός, και των συμφωνιών περί προμηθειών και ΠΔ, αφετέρου, δεν ήταν οι ίδιοι. Τρίτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν συμμετείχε σε κανένα γενικό σχέδιο. Καίτοι υπήρξε μια πολύπλοκη σύμπραξη μιας μικρής ομάδας επιχειρήσεων, αυτή δεν συμμετείχε σ' αυτόν τον σκληρό πυρήνα και διατείνεται ότι αγνοούσε τις συμφωνίες περί καθορισμού των τιμών. Τέταρτον, υπογραμμίζει τη σημαντική ποιοτική διαφορά μεταξύ της συμμετοχής της σε ορισμένες πρακτικές και της υπάρξεως πολύπλοκης συμπράξεως μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού προσώπων.

25 Με το υπόμνημά της απαντήσεως, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι οι δύο διακριτοί σκοποί που επιδιώκονταν με τη σύμπραξη ήταν, αφενός, η διατήρηση υψηλών τιμών για την παροχή των διεθνών υπηρεσιών μετακομίσεως στο Βέλγιο και, αφετέρου, η κατανομή της αγοράς για τις εν λόγω υπηρεσίες. Εντούτοις, η σποραδική συμμετοχή της προσφεύγουσας σε πρακτικές που είχαν ως αντικείμενο τις ΠΔ και τις προμήθειες δεν μπορούσε να έχει ως επακόλουθο την αύξηση του γενικού επιπέδου των τιμών στην αγορά.

26 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

27 Με τον υπό κρίση λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού χαρακτήρα ορισμένων πρακτικών και υποστηρίζει ότι δεν συμμετείχε στην ενιαία και διαρκή παράβαση που εκθέτει η Απόφαση. Ως εκ τούτου, πρέπει καταρχάς να εξετασθεί εάν ο χαρακτήρας των προμηθειών και ΠΔ είναι αντίθετος προς τους κανόνες του ανταγωνισμού, ακολούθως να υπομνησθεί η έννοια του όρου ενιαία και διαρκής παράβαση και, τέλος, να εφαρμοσθούν οι αρχές αυτές στην περίπτωση της προσφεύγουσας.

Επί του αντίθετου προς τους κανόνες του ανταγωνισμού χαρακτήρα των προμηθειών και ΠΔ

28 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι οι συμφωνίες περί προμηθειών και ΠΔ δεν αποσκοπούσαν, έστω και εμμέσως, στον καθορισμό των τιμών. Τούτο δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Όσον αφορά τις προμήθειες, ο αριθμός και τα επίπεδά τους ήταν προκαθορισμένα, πριν από την υποβολή των προσφορών των εταιρειών μετακομίσεων στους πελάτες τους. Συνεπώς, οι προμήθειες είχαν αναπόφευκτα ως αποτέλεσμα την άνοδο του επιπέδου των τιμών, καθόσον οι δαπάνες που ανέκυπταν για την κάλυψή τους μετακυλίονταν στους πελάτες. Όσον αφορά τις προσφορές, η αναγραφόμενη σε μια «εικονική» προσφορά τιμή καθοριζόταν από την εταιρεία η οποία είχε υποβάλει την αίτηση και γινόταν αποδεκτή από την εταιρεία που συνέτασσε την ΠΔ, γεγονός το οποίο παρείχε στην πρώτη τη δυνατότητα καθορισμού της τιμής της σε υψηλότερο επίπεδο από εκείνο που θα προέκυπτε από τον ελεύθερο ανταγωνισμό, το οποίο προσέγγιζε την «εικονική» τιμή που είχε συμφωνηθεί με κοινή συμφωνία. Στην αιτιολογική σκέψη 233 της Αποφάσεως, η Επιτροπή απέδειξε το εν λόγω αποτέλεσμα της πρακτικής των ΠΔ επί των τιμών (βλ. σκέψη 13 ανωτέρω).

29 Όσον αφορά τα επιχειρήματα κατά τα οποία οι ΠΔ υποβάλλονταν μόνον αφού ο πελάτης είχε κάνει την επιλογή του, πρέπει να υπογραμμισθεί ότι το πρόσωπο που έρχεται σε επαφή με τον προμηθευτή, για παράδειγμα ο υπάλληλος της Επιτροπής, δεν είναι ο πραγματικός πελάτης των εταιρειών μετακομίσεων. Στην πραγματικότητα, εναπόκειται στην επιχείρηση ή στον οργανισμό που πληρώνει για τη μετακόμιση να επιλέξει μια εταιρεία μετακομίσεων. Γι' αυτόν ακριβώς τον σκοπό της διασφαλίσεως επιλογής, πολλές επιχειρήσεις και δημόσιοι οργανισμοί απαιτούν την υποβολή περισσοτέρων από μία προσφορών.

30 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα ότι η συμμετοχή της προσφεύγουσας στις πρακτικές που αφορούσαν τις ΠΔ και τις προμήθειες δεν είχε ως επακόλουθο την άνοδο του γενικού επιπέδου των τιμών στην αγορά, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, για την εφαρμογή του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, περιττεύει η συνεκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων μιας συμφωνίας, εφόσον προκύπτει, όπως εν προκειμένω, ότι η συμφωνία αυτή έχει ως σκοπό, τον περιορισμό, την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363, και απόφαση του Πρωτοδικείου της

6ης Απριλίου 1995, T-143/89, Ferriere Nord κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-917, σκέψη 30).

Επί της εννοίας της ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως

31 Με την απόφασή του της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni (Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 82), το Δικαστήριο υπογράμμισε τον τεχνητό χαρακτήρα της κατατμήσεως μιας συνεχούς συμπεριφοράς χαρακτηριζομένης από έναν και τον αυτό σκοπό, αναλύοντάς την σε πλείονες και χωριστές παραβάσεις, ενώ, αντιθέτως, πρόκειται για ενιαία παράβαση, η οποία συγκεκριμενοποιήθηκε σταδιακώς τόσο με συμφωνίες όσο και με εναρμονισμένες πρακτικές.

32 Υπό τις περιστάσεις αυτές, επιχείρηση η οποία έχει μετάσχει σε παράβαση με ενέργειές της, εμπίπτουσες στην έννοια της αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής, κατά την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, οι οποίες απέβλεπαν στην υλοποίηση της παραβάσεως στο σύνολό της, είναι συνυπαίτια, για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση, για ενέργειες στις οποίες προέβησαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 31, σκέψη 83).

33 Από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι, προκειμένου να διαπιστωθεί η ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως, η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει ότι η επιχείρηση είχε την πρόθεση να συμβάλει, με τη συμπεριφορά της, στους κοινούς σκοπούς τους οποίους επεδίωκε το σύνολο των συμμετεχόντων και ότι γνώριζε τις συγκεκριμένες ενέργειες τις οποίες σχεδίαζαν ή στις οποίες προέβαιναν άλλες επιχειρήσεις επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς ή ότι μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει και αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 31, σκέψη 87).

34 Ειδικότερα, οι συμπράξεις μπορούν να θεωρηθούν συστατικά στοιχεία ενιαίας συμφωνίας θίγουσας τον ανταγωνισμό μόνον αν αποδειχθεί ότι εντάσσονται σε ένα συνολικό σχέδιο με το οποίο επιδιώκεται κοινός σκοπός. Επιπροσθέτως, μόνον αν η επιχείρηση, όταν μετείχε σ' αυτές τις συμπράξεις, γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι, διά της συμμετοχής της αυτής, εντασσόταν στην ενιαία συμφωνία, μπορεί η συμμετοχή της στις εν λόγω συμπράξεις να αποτελεί την έκφραση της προσχωρήσεώς της στη συμφωνία αυτή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 2000, T-25/95, T-26/95, T-30/95 έως T-32/95, T-34/95 έως T-39/95, T-42/95 έως T-46/95, T-48/95, T-50/95 έως T-65/95, T-68/95 έως T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 και T-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψεις 4027 έως 4112).

35 Από τη νομολογία αυτή προκύπτει, συνεπώς, ότι πρέπει να συντρέχουν τρεις προϋποθέσεις προκειμένου να αποδειχθεί η συμμετοχή σε ενιαία και διαρκή παράβαση, ήτοι η ύπαρξη συνολικού σχεδίου με το οποίο επιδιώκεται κοινός σκοπός, η εν γνώσει συμμετοχή της επιχειρήσεως στο σχέδιο αυτό και το γεγονός ότι αυτή τελούσε σε (αποδεδειγμένη ή τεκμαιρόμενη) γνώση των παραβατικών συμπεριφορών των άλλων επιχειρήσεων.

36 Ως εκ τούτου, η Απόφαση πρέπει να εξετασθεί υπό το πρίσμα των εν λόγω προϋποθέσεων.

Επί του χαρακτηρισμού της επίμαχης παραβατικής συμπεριφοράς

— Επί της υπάρξεως συνολικού σχεδίου με το οποίο επιδιώκεται κοινός σκοπός

37 Όσον αφορά, πρώτον, την ύπαρξη συνολικού σχεδίου με το οποίο επιδιώκεται κοινός σκοπός, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι επίμαχες επιχειρήσεις επεδίωκαν τον οικονομικό σκοπό της νοθεύσεως της διαμορφώσεως των τιμών.

38 Εντούτοις, η έννοια του κοινού σκοπού δεν μπορεί να καθορισθεί με γενική αναφορά στη στρέβλωση του ανταγωνισμού στην αφορώσα την παράβαση αγορά, καθόσον ο επηρεασμός του ανταγωνισμού συνιστά, είτε ως αντικείμενο είτε ως αποτέλεσμα, ένα από τα συστατικά στοιχεία κάθε συμπεριφοράς εμπίπτουσας στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ. Ένας τέτοιος ορισμός της έννοιας του κοινού σκοπού θα ενείχε τον κίνδυνο του εν μέρει περιορισμού του περιεχομένου της έννοιας της ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως, διότι θα είχε ως συνέπεια ότι πολλές σχετικές με τον οικονομικό τομέα συμπεριφορές, απαγορευόμενες από το άρθρο 81, παράγραφος 1, ΕΚ, θα έπρεπε να χαρακτηρίζονται συστηματικώς ως συστατικά ενιαίας παραβάσεως στοιχεία.

39 Εν προκειμένω, από την Απόφαση προκύπτει ότι ο κοινός σκοπός, ο οποίος επιδιωκόταν με διαφορετικούς τρόπους που εντάσσονταν σε ένα συνολικό σχέδιο, ήταν ο καθορισμός και η διατήρηση σε υψηλά επίπεδα των τιμών για την παροχή υπηρεσιών διεθνών μετακομίσεων στο Βέλγιο και η κατανομή της αγοράς αυτής. Ο εν λόγω κοινός σκοπός εκτίθεται λεπτομερώς στις αιτιολογικές σκέψεις 314 και 322 έως 344 της Αποφάσεως.

40 Οι δύο πρακτικές στις οποίες μετείχε η προσφεύγουσα, όπως η γραπτή συμφωνία περί των τιμών, επεδίωκαν κοινό σκοπό, ήτοι τον περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ των μετεχόντων στη σύμπραξη καθορίζοντας τις τιμές σε υψηλότερο επίπεδο από εκείνο που θα ίσχυε ελλείψει των συμφωνιών. Οι προμήθειες που καταβάλλονταν στους ανταγωνιστές, οι οποίοι δεν συνήπταν τη σύμβαση, τους απέτρεπαν να προτείνουν ανταγωνιστική τιμή και, ανταλλάσσοντας πληροφορίες σχετικά με τις προσφορές τους στο πλαίσιο των ΠΔ, οι μετέχοντες στη σύμπραξη περιόριζαν τον ανταγωνισμό ως προς τις τιμές. Εξάλλου, η συμφωνία περί των ΠΔ παρείχε στους μετέχοντες τη δυνατότητα να διατηρούν τις τιμές σε υψηλότερο επίπεδο από εκείνο που θα ίσχυε ελλείψει της εν λόγω συμφωνίας.

41 Τέλος, μια ενιαία και διαρκής παράβαση μπορεί κάλλιστα να επιδιώκει τον διπλό σκοπό του επηρεασμού των τιμών και της κατανομής της αγοράς. Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί, συνεπώς, να θέσει υπό αμφισβήτηση την ύπαρξη μιας τέτοιας παραβάσεως, όπως το επιχείρημα ότι δεν ταυτίζονται όλοι οι συμβαλλόμενοι, αφενός, στη συμφωνία περί των τιμών και, αφετέρου, στις συμφωνίες περί των προμηθειών και των ΠΔ. Ειδικότερα, το γεγονός και μόνο ότι κάθε επιχείρηση συμμετέχει στην

παράβαση με τον δικό της τρόπο δεν επηρεάζει τον χαρακτηρισμό της παραβάσεως ως ενιαίας και διαρκούς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Ιουλίου 2008, T-53/03, BPB κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1333, σκέψη 260).

— Επί της εν γνώσει της προσφεύγουσας συμβολής της στο συνολικό σχέδιο

42 Όσον αφορά, δεύτερον, τη συμβολή της προσφεύγουσας στην παράβαση, δεν αμφισβητείται ότι μετείχε σε δύο από τις τρεις πρακτικές που εκθέτει η Απόφαση, ήτοι στη συμφωνία περί των προμηθειών και στη συμφωνία περί των ΠΔ.

43 Αντιθέτως, η προσφεύγουσα ουδέποτε μετείχε στη γραπτή συμφωνία περί των τιμών. Πάντως, καίτοι μια επιχείρηση που έχει μετάσχει σε παράβαση με τη συμπεριφορά της μπορεί να κριθεί συνυπαίτια για τη συμπεριφορά την οποία ανέπτυξαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παραβάσεως, τούτο ισχύει μόνο για την περίοδο της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση (απόφαση Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, προπαρατεθείσα στη σκέψη 31, σκέψη 83). Ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να κριθεί υπεύθυνη για συμπεριφορές που είχαν παύσει πλέον των πέντε ετών πριν από την προσχώρησή της στη σύμπραξη.

44 Εντούτοις, με την Απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε μόνο μια παράβαση του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ από την προσφεύγουσα για την περίοδο από 14 Φεβρουαρίου 1997 έως 4 Αυγούστου 2003, κατά την οποία η προσφεύγουσα μετείχε σε όλες τις εκδηλώσεις της συμπράξεως. Συνεπώς, η Επιτροπή έλαβε ορθώς υπόψη το γεγονός ότι η επιχείρηση αυτή μετείχε στη σύμπραξη μόλις από το 1997.

45 Επιπροσθέτως, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας ότι δεν εφαρμόζονταν ταυτοχρόνως οι συμφωνίες περί προμηθειών και ΠΔ και ότι οι διατάξεις περί των προμηθειών είχαν προσωρινό χαρακτήρα δεν ασκούν επιρροή εν προκειμένω στο μέτρο που, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει, με αυτές τις δύο πρακτικές επιδιωκόταν ο ίδιος σκοπός.

— Επί της εκ μέρους της προσφεύγουσας γνώσεως των παραβατικών συμπεριφορών

46 Όσον αφορά, τρίτον, το ζήτημα αν η προσφεύγουσα γνώριζε τις παραβατικές συμπεριφορές των λοιπών μετεχόντων στη σύμπραξη, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά τη διάρκεια της συμμετοχής της, δεν πραγματοποιήθηκαν αντίθετες προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συσκέψεις. Εντούτοις, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα ουδέποτε μετείχε σε τέτοιου είδους συσκέψεις δεν είναι καθοριστικής σημασίας, διότι από τη λειτουργία της συμπράξεως προκύπτει ότι δεν ήταν αναγκαία η συμμετοχή των μελών της στις συσκέψεις προκειμένου να ενημερωθούν για τις συμφωνίες περί των προμηθειών και των ΠΔ ή να μετάσχουν σ' αυτές. Οι συμφωνίες συνάπτονταν κατά κανόνα τηλεφωνικώς, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και/ή τηλεομοιοτυπίας.

47 Επιπροσθέτως, η προσφεύγουσα πρέπει οπωσδήποτε να γνώριζε τις παραβατικές συμπεριφορές των λοιπών μετεχόντων, δεδομένου ότι η πρακτική των προμηθειών και των ΠΔ στηριζόταν στην αμοιβαία συνεργασία μεταξύ των συμβαλλομένων οι οποίοι εναλλάσσονταν κάθε φορά. Ειδικότερα, το σύστημα αυτό στηριζόταν στην αρχή «do ut des» στο μέτρο που κάθε επιχείρηση, η οποία κατέβαλλε προμήθεια ή υπέβαλλε ΠΔ, προσδοκούσε να έχει στο μέλλον τη δυνατότητα να επωφεληθεί η ίδια από το σύστημα αυτό και να λάβει προμήθειες ή ΠΔ. Ως εκ τούτου, αντιθέτως προς όσα προβάλλει η προσφεύγουσα, οι διατάξεις αυτές δεν ήταν προσωρινού, αλλά συμπληρωματικού χαρακτήρα.

48 Το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι δεν γνώριζε τις γραπτές συμφωνίες και την πρακτική των προμηθειών πριν από το 1997 δεν ασκεί επιρροή εν προκειμένω, στο

μέτρο που η Απόφαση δέχεται την υπαιτιότητα της προσφεύγουσας για τη συγκεκριμένη παράβαση μόνον από την εν λόγω ημερομηνία. Το αργότερο το 1997, όταν δέχθηκε την πρώτη της προμήθεια, η προσφεύγουσα έλαβε γνώση του γεγονότος ότι όλες οι επιχειρήσεις δεν ασκούσαν τις δραστηριότητές τους υπό τις συνήθεις συνθήκες ανταγωνισμού. Συνεπώς, γνώριζε τις παραβατικές συμπεριφορές και τον αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό που επεδίωκαν οι άλλες επιχειρήσεις.

49 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ορθώς κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η προσφεύγουσα γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει τις παραβατικές συμπεριφορές των λοιπών μετεχόντων στη σύμπραξη.

50 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι ορθώς η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα μετείχε στην ενιαία και διαρκή παράβαση που εκτίθεται στην Απόφαση. Ως εκ τούτου, πρέπει να απορριφθεί ο πρώτος λόγος ακυρώσεως.

2. *Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αφορά τον υπολογισμό του βασικού ποσού*

Επιχειρήματα των διαδίκων

51 Με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι η Επιτροπή προσέβαλε τις αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως κατά τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου.

52 Κατά την προσφεύγουσα, το υπολογισθέν βασικό ποσό ήταν υπέρογκο, διότι ο κύκλος εργασιών της, ο οποίος είχε άμεση ή έμμεση σχέση με την παράβαση, ήταν σαφώς κατώτερος του ποσού του 1 441 149 ευρώ που δέχθηκε η Επιτροπή. Ειδικότερα, μόλις το 1 % των διεθνών μετακομίσεων που ανέλαβε η προσφεύγουσα το 2002 επηρεάσθηκε από την παράβαση. Κατά την προσφεύγουσα, δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη ο συνολικός κύκλος εργασιών των υπηρεσιών διεθνών μετακομίσεων, αλλά ο κύκλος εργασιών που αφορά τις υπηρεσίες οι οποίες δύνανται ευλόγως να συνδεθούν, αμέσως ή εμμέσως, με τις παραβάσεις που αυτή διέπραξε.

53 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι ο δυσανάλογος και άνισος χαρακτήρας της μεθόδου που ακολούθησε η Επιτροπή προκύπτει, επίσης, από την αναλογία μεταξύ του κύκλου εργασιών που ελήφθη υπόψη και του αριθμού των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν (18 476 ευρώ για την προσφεύγουσα έναντι περίπου 7 000 ευρώ για τις επιχειρήσεις Allied Arthur Pierre, Interdean και Ziegler). Το ποσό αυτό των 18 476 ευρώ προσαυξήθηκε δυσανάλογα με τη μέση αξία μιας παρεχομένης από την προσφεύγουσα υπηρεσίας διεθνούς μετακομίσεως (4 650 ευρώ).

54 Η Επιτροπή φρονεί ότι τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας είναι αβάσιμα και, ως εκ τούτου, ανίσχυρα. Άπαξ η Επιτροπή καθορίσει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την παράβαση, η αξία των πωλήσεων όλων αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

55 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον κύκλο εργασιών που δέχθηκε η Επιτροπή ότι έχει άμεση ή έμμεση σχέση με την παράβαση.

56 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η Επιτροπή, ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως δεν είναι ανίσχυρος. Ειδικότερα, αν, αντί του ποσού του 1 441 149 ευρώ, η Επιτροπή λάβαινε υπόψη, για τον υπολογισμό του βασικού ποσού του προστίμου, μόνον την αξία των πωλήσεων που υποστηρίζεται ότι επηρεάζονται από την παράβαση ήτοι, κατά την προσφεύγουσα, το 1 % του ποσού αυτού, δηλαδή 14 411,49 ευρώ, το βασικό ποσό θα ανερχόταν στα 18 374,65 ευρώ και θα παρέμενε, συνεπώς, σε πολύ χαμηλότερα επίπεδα από το ανώτατο όριο του 10 % που εφαρμόσθηκε, εν προκειμένω, στην περίπτωση της προσφεύγουσας.

57 Εντούτοις, το επιχείρημα ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη μόνον η αξία των πωλήσεων οι οποίες όντως επηρεάστηκαν από την παράβαση στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της παραγράφου 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006. Η εν λόγω παράγραφος προβλέπει τα εξής:

«Για τον καθορισμό του βασικού ποσού του προστίμου, η Επιτροπή θα χρησιμοποιεί την αξία των πωλήσεων των προϊόντων ή υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση, με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα […]».

58 Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από τη διάταξη αυτή ουδόλως προκύπτει ότι για τον υπολογισμό της αξίας των οικείων πωλήσεων μπορεί να ληφθεί υπόψη μόνον η αξία των πωλήσεων που απορρέουν από μετακομίσεις οι οποίες όντως επηρεάστηκαν από τις παραβατικές πρακτικές.

59 Συγκεκριμένα, το γράμμα της παραγράφου 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 κάνει λόγο για πωλήσεις «[…] με τις οποίες η παράβαση σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα» και όχι για πωλήσεις «που επηρεάζονται από την παράβαση». Η διατύπωση της παραγράφου 13 αφορά, συνεπώς, τις πωλήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί στη σχετική αγορά. Τούτο προκύπτει, εξάλλου, σαφέστατα από το γερμανικό κείμενο της παραγράφου 6 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, στο οποίο γίνεται λόγος για «Umsatz auf den vom Verstoß betroffenen Märkten» (πωλήσεις πραγματοποιηθείσες στις αγορές με τις οποίες σχετίζεται η παράβαση). A fortiori, η παράγραφος 13 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 δεν αφορά μόνον τις περιπτώσεις για τις οποίες η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της έγγραφες αποδείξεις της παραβάσεως.

60 Η ερμηνεία αυτή ενισχύεται από τον σκοπό των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η ερμηνεία που προτείνει η προσφεύγουσα θα σήμαινε ότι, για τον καθορισμό του βασικού ποσού των επιβαλλομένων προστίμων στις υποθέσεις που αφορούν συμπράξεις, η Επιτροπή θα όφειλε σε κάθε περίπτωση να αποδείξει ποιες είναι οι συγκεκριμένες πωλήσεις που επηρεάσθηκαν από τη σύμπραξη. Μια τέτοια υποχρέωση ουδέποτε επιβλήθηκε από το δίκαιο της Ένωσης, ουδόλως δε προκύπτει ότι η Επιτροπή είχε την πρόθεση να επιβάλει μια τέτοια υποχρέωση με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

61 Εξάλλου, όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, το μέρος του κύκλου εργασιών που προέρχεται από εμπορεύματα τα οποία αποτελούν αντικείμενο της παραβάσεως δύναται να αποτελέσει επαρκή ένδειξη του μεγέθους της παραβάσεως στην οικεία αγορά (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Ιουνίου 1983, 100/80 έως 103/80, Musique Diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1825, σκέψη 121). Ειδικότερα, ο πραγματοποιηθείς κύκλος εργασιών που αφορά προϊόντα τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο περιοριστικής πρακτικής συνιστά αντικειμενικό στοιχείο παρέχον επαρκή ένδειξη του πόσο επιζήμια είναι η εν λόγω πρακτική για τον ανταγωνισμό υπό συνήθεις όρους (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 11ης Μαρτίου 1999, T-151/94, British Steel κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-629, σκέψη 643, και της 8ης Ιουλίου 2008, T-50/03, Saint-Gobain Gyproc Belgium κατά Επιτροπής, δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 84). Η αρχή αυτή περιελήφθη στις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

62 Ως εκ τούτου, είναι άνευ σημασίας ο κύκλος εργασιών που παρουσίασε η προσφεύγουσα, ήτοι η αναλογία μεταξύ του κύκλου εργασιών που ελήφθη υπόψη και του αριθμού των διαπιστωθεισών παραβάσεων. Τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο καθόσον, στις υποθέσεις που αφορούν συμπράξεις οι οποίες είναι εκ της φύσεώς τους μυστικές, είναι αναπόφευκτο να μην αποκαλύπτονται ορισμένα έγγραφα που αποδεικνύουν εκδηλώσεις αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πρακτικών. Εν προκειμένω, θα ήταν πρακτικώς αδύνατο να βρεθούν στοιχεία σχετικά με κάθε οικεία μετακόμιση.

63 Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως.

3. *Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τη μη διαφοροποίηση*

Επιχειρήματα των διαδίκων

64 Στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προβάλλει προσβολή των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως όσον αφορά την ενιαία εφαρμογή ποσοστού ύψους 17 %, η οποία αντανακλά τη βαρύτητα της παραβάσεως, δυνάμει της παραγράφου 19 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006.

65 Η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι υπολόγισε το πρόστιμο εφαρμόζοντας σε όλες τις οικείες επιχειρήσεις το ίδιο ποσοστό του 17 % για τη βαρύτητα της παραβάσεως και για το αποτρεπτικό συμπληρωματικό ποσό, χωρίς να λάβει υπόψη τον ρόλο που αυτές διαδραμάτισαν στη σύμπραξη και τη φύση των πρακτικών στις οποίες συμμετείχαν. Το γεγονός ότι όλες οι επιχειρήσεις είχαν την ίδια μεταχείριση, μολονότι βρίσκονταν σε προφανώς διαφορετική θέση, είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή στην προσφεύγουσα σχετικώς βαρύτερων κυρώσεων από εκείνες που θα επιβάλλονταν σε επιχείρηση έχουσα αποδεδειγμένως σημαντικό ρόλο στη σύμπραξη. Ειδικότερα, το ποσό που προκύπτει βάσει της αναλογίας μεταξύ του βασικού ποσού του προστίμου και του αριθμού των παραβάσεων που διαπιστώθηκαν ανήλθε σε 23 462 ευρώ για την προσφεύγουσα και μόνο σε 6 736 ευρώ για την Allied Arthur Pierre. Όταν μια παράβαση διαπράττεται από πολλές επιχειρήσεις, η Επιτροπή οφείλει, εντούτοις, να λαμβάνει υπόψη τη σχετική βαρύτητα κάθε συμμετοχής. Κατά τη γνώμη της προσφεύγουσας, η Επιτροπή όφειλε να προβεί σε διαφοροποίηση λόγω των διαφορετικών ρόλων που διαδραμάτισαν τα εμπλεκόμενα μέρη.

66 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το τελικώς επιβληθέν στην προσφεύγουσα πρόστιμο είναι ήδη «μόνον ελαφρώς υψηλότερο», λόγω της εφαρμογής του ανωτάτου ορίου του προστίμου. Ειδικότερα, ακόμη και αν γινόταν αναπροσαρμογή του τρόπου υπολογισμού του προστίμου για τους λόγους που προέβαλε η προσφεύγουσα, το πρόστιμο εντούτοις δεν θα μειωνόταν. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή αμφισβητεί όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

67 Καταρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι είναι εσφαλμένη η άποψη κατά την οποία έπρεπε να υπάρχει γραμμική σχέση μεταξύ του αριθμού των γραπτών αποδείξεων της παραβάσεως που διέπραξε η προσφεύγουσα και του ποσοστού που αντανακλά τη βαρύτητα της εν λόγω παραβάσεως. Συγκεκριμένα, στις υποθέσεις που αφορούν συμπράξεις οι οποίες είναι εκ της φύσεώς τους μυστικές, είναι αναπόφευκτο να μην αποκαλύπτονται ορισμένα έγγραφα που αποδεικνύουν εκδηλώσεις αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού πρακτικών, ιδίως, αν η Επιτροπή δεν διενήργησε ελέγχους στις εγκαταστάσεις της προσφεύγουσας.

68 Όσον αφορά τη μη διαφοροποίηση, γίνεται παραπομπή στις παρατηρήσεις του Γενικού Δικαστηρίου στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε στην υπόθεση T-204/08, Team Relocations κατά Επιτροπής (σκέψεις 80 επ. της αποφάσεως) και του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που προβλήθηκε στην υπόθεση T-208/08, Gosselin κατά Επιτροπής (σκέψεις 124 επ. της αποφάσεως). Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η εφαρμογή του ανωτάτου ορίου του 10 % επέφερε ήδη πολύ σημαντική μείωση του προστίμου. Συγκεκριμένα, καίτοι το βασικό ποσό του προστίμου καθορίσθηκε σε 1,83 εκατομμύρια ευρώ, το επιβληθέν πρόστιμο ανήλθε στο ποσό των 395 000 ευρώ. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι τυχόν διαφορετική εκτίμηση της βαρύτητας, η οποία έπρεπε να γίνει πριν από την εφαρμογή του ανωτάτου ορίου, θα μπορούσε να επιφέρει μείωση του τελικού προστίμου. Ειδικότερα, λαμβανομένης υπόψη της φύσεως της παραβάσεως που διέπραξε η προσφεύγουσα, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που καθορίσθηκε βάσει του βαθμού βαρύτητας της παραβάσεως έπρεπε, κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 23 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, να βρίσκεται στα «υψηλότερα όρια της κλίμακας». Πάντως, ακόμη κι αν υποτεθεί ότι το Γενικό Δικαστήριο, κατά την άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του, εκτιμά ότι πρέπει να εφαρμόσει ποσοστό ύψους 15,1 % στο πλαίσιο καθορισμού της βαρύτητας και για το πρόσθετο ποσό, το βασικό ποσό του προστίμου θα ανερχόταν σε 1,63 εκατομμύρια ευρώ και, συνεπώς, θα ήταν πάντα κατά πολύ ανώτερο από το ανώτατο όριο.

69 Συνεπώς, στο μέτρο που η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η σχετική βαρύτητα της συμμετοχής της είναι λιγότερο σημαντική από εκείνη άλλων εμπλεκομένων επιχειρήσεων, η επιχειρηματολογία που αναπτύσσει προς στήριξη της εν λόγω θέσεως δεν μπορεί, εν προκειμένω, να επηρεάσει το τελικό ποσό του επιβληθέντος προστίμου.

70 Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ο τρίτος λόγος ακυρώσεως.

4. *Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως περί επιβολής του ανωτάτου προστίμου*

Επιχειρήματα των διαδίκων

71 Με τον υπό κρίση λόγο, η προσφεύγουσα προβάλλει προσβολή των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως στο μέτρο που η Επιτροπή της επέβαλε το ανώτατο πρόστιμο που προβλέπει ο κανονισμός 1/2003, ήτοι το 10 % του κύκλου εργασιών του προηγούμενου οικονομικού έτους.

72 Κατά την προσφεύγουσα, το γεγονός ότι η εφαρμογή του ανωτάτου ορίου επέφερε σημαντική μείωση, ήτοι από 1 830 000 ευρώ σε 395 000 ευρώ, αποδεικνύει αυτό καθαυτό τον παράλογο και δυσανάλογο χαρακτήρα του προστίμου και του τρόπου υπολογισμού του από την Επιτροπή. Επιπροσθέτως, η Επιτροπή προσέβαλε τις αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχειρίσεως επιβάλλοντας το ανώτατο πρόστιμο σε εμπλεκόμενο που είχε περιορισμένο ρόλο στη σύμπραξη και μέτρια επιρροή στην αγορά.

73 Η Επιτροπή φρονεί ότι ο συγκεκριμένος λόγος ακυρώσεως στερείται αυτοτελούς περιεχομένου.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

74 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την επιβολή του ανωτάτου προστίμου στερείται αυτοτελούς χαρακτήρα σε σχέση με τους άλλους λόγους που αφορούν το ποσό του προστίμου. Το γεγονός και μόνον ότι το τελικώς επιβληθέν πρόστιμο ανέρχεται στο 10 % του κύκλου εργασιών της προσφεύγουσας, μολονότι το ποσοστό αυτό είναι μικρότερο για τους λοιπούς μετέχοντες στη σύμπραξη, δεν μπορεί να αποτελέσει προσβολή της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως ή της αναλογικότητας. Συγκεκριμένα, η εν λόγω συνέπεια είναι αποτέλεσμα της ερμηνείας του ανωτάτου ορίου του 10 % ως απλού ανωτάτου ορίου προσαρμογής, το οποίο εφαρμόζεται μετά από ενδεχόμενη μείωση του προστίμου λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων ή της αρχής της αναλογικότητας.

75 Εντούτοις, ο πολλαπλασιασμός του ποσού που καθορίζεται βάσει της αξίας των πωλήσεων με τον αριθμό των ετών συμμετοχής στην παράβαση μπορεί να έχει ως επακόλουθο, στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, η εφαρμογή του ανωτάτου ορίου του 10 % που προβλέπει το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 να αποτελεί εφεξής τον κανόνα αντί την εξαίρεση για κάθε επιχείρηση που δραστηριοποιείται κυρίως σε μία μόνον αγορά και η οποία μετείχε σε σύμπραξη για περισσότερο από ένα έτος. Στην περίπτωση αυτή, κάθε διαφοροποίηση βάσει της βαρύτητας της παραβάσεως ή των ελαφρυντικών περιστάσεων δεν θα μπορεί, κατά κανόνα, να καταλήξει σε επιβολή προσαρμοσμένου προστίμου προκειμένου να μειωθεί σε ποσοστό 10 %. Η μη διαφοροποίηση του τελικώς επιβληθέντος προστίμου εντάσσεται σε προβληματική αφορώσα την αρχή του προσωποπαγούς των ποινών και κυρώσεων, η οποία είναι εγγενής της νέας μεθοδολογίας. Η εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας του μπορεί να είναι αναγκαία στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν είναι δυνατή μια δέουσα διαφοροποίηση μόνο με την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του 2006. Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, εντούτοις, ότι δεν συντρέχει τέτοια περίπτωση (συναφώς, βλ. επίσης τις σκέψεις 81 επ. κατωτέρω).

76 Ως εκ τούτου πρέπει να απορριφθεί ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως.

5. *Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τις ελαφρυντικές περιστάσεις*

Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Με τον τελευταίο λόγο ακυρώσεως, η προσφεύγουσα προβάλλει προσβολή των αρχών της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και της ίσης μεταχειρίσεως και πλάνη εκτιμήσεως της Επιτροπής διότι δεν δέχθηκε καμία ελαφρυντική περίσταση.

78 Η προσφεύγουσα φρονεί ότι πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να της αναγνωρισθούν ορισμένες ελαφρυντικές περιστάσεις που προβλέπει η παράγραφος 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006. Ειδικότερα, έπαυσε τις παραβάσεις ταυτοχρόνως με τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής. Η συμμετοχή της στην παράβαση ήταν όλως περιορισμένη. Συνεργάσθηκε αποτελεσματικά και παρείχε πάντα στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία και πρόσφορα στοιχεία. Επιπροσθέτως, δεν αμφισβήτησε τα πραγματικά περιστατικά και επέδειξε μεγάλη διακριτικότητα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, απαντώντας περιορισμένα στο έγγραφο αιτιάσεων και μη μετέχοντας στην ακροαματική διαδικασία. Η συμπεριφορά της ήταν, συνεπώς, σύμφωνη προς την αναμενόμενη συμπεριφορά επιχειρήσεων οι οποίες επιθυμούν να τύχουν διευθετήσεως της διαφοράς βάσει της ανακοινώσεως της Επιτροπής σχετικά με τη διεξαγωγή διαδικασιών διευθετήσεως διαφορών εν όψει της εκδόσεως αποφάσεων δυνάμει του άρθρου 7 και του άρθρου 23 του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 2008, C 167, σ. 1) και του κανονισμού (ΕΚ) 622/2008 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2008, για τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 773/2004 σχετικά με τη διεξαγωγή των διαδικασιών διευθετήσεως διαφορών σε υποθέσεις συμπράξεων (ΕΕ L 171, σ. 3).

79 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας. Εκτιμά, εξάλλου, ότι ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως στερείται εν πάση περιπτώσει κάθε λυσιτέλειας για την προσφεύγουσα διότι, λόγω της εφαρμογής του ανωτάτου ορίου, το πρόστιμο που επιβλήθηκε στην Putters ήταν ήδη «πολύ μικρό».

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

80 Όπως και στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως, η Επιτροπή αμφισβητεί τη λυσιτέλεια του λόγου που προβάλλει η προσφεύγουσα. Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, οποιαδήποτε μείωση του προστίμου, λαμβανομένων υπόψη τυχόν ελαφρυντικών περιστάσεων, δεν μπορεί να έχει στην πράξη ως επακόλουθο τη μείωση του τελικού προστίμου. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η εφαρμογή του ανωτάτου ορίου του 10 % επέφερε ήδη πολύ σημαντική μείωση του προστίμου και δεδομένης της φύσεως των ελαφρυντικών περιστάσεων που προέβαλε η προσφεύγουσα, το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά, στο πλαίσιο της πλήρους δικαιοδοσίας του, ότι η συνεκτίμηση των εν λόγω περιστάσεων, η οποία θα έπρεπε να γίνει πριν από την εφαρμογή του ανωτάτου ορίου, δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του τελικού προστίμου. Ειδικότερα, όπως ορθώς επισήμανε η Επιτροπή, το πρόστιμο δεν θα μπορούσε να μειωθεί ακόμη και αν γινόταν αναπροσαρμογή του τρόπου υπολογισμού του προστίμου για τους λόγους που προέβαλε η προσφεύγουσα. Επαναλαμβάνεται ότι η εν λόγω συνέπεια είναι εγγενής της ερμηνείας του ανωτάτου ορίου του 10 % ως απλού ανωτάτου ορίου προσαρμογής, το οποίο εφαρμόζεται μετά από ενδεχόμενη μείωση του προστίμου λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων.

81 Επαλλήλως, το Γενικό Δικαστήριο θα εξετάσει, εντούτοις, τα επιχειρήματα που προέβαλε η προσφεύγουσα.

82 Πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι έπαυσε τις παραβάσεις ταυτοχρόνως με τις πρώτες παρεμβάσεις της Επιτροπής. Είναι αληθές ότι η πρώτη περίπτωση της παραγράφου 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 προβλέπει ότι το βασικό ποσό του προστίμου μπορεί να μειωθεί όταν η εμπλεκόμενη επιχείρηση αποδεικνύει ότι έπαυσε την παράβαση αμέσως μετά την πρώτη παρέμβαση της Επιτροπής. Εντούτοις, με την επόμενη φράση διευκρινίζεται ότι αυτό «δεν θα εφαρμόζεται στις μυστικές συμφωνίες ή πρακτικές (ιδίως στην περίπτωση καρτέλ)». Ως εκ τούτου, ορθώς η Επιτροπή έκρινε ότι δεν επρόκειτο για λόγο δυνάμενο να δικαιολογήσει τη μείωση του προστίμου.

83 Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η συμμετοχή της στην παράβαση ήταν όλως περιορισμένη, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της, όσον αφορά την επιχείρηση αυτή, έγγραφες αποδείξεις που αφορούν 78 συγκεκριμένες περιπτώσεις προμηθειών και ΠΔ. Είναι αληθές ότι η επίμαχη παράβαση εξελίχθηκε με την πάροδο του χρόνου και ότι δεν είχαν συνέχεια οι γραπτές συμφωνίες που εφαρμόσθηκαν κατά το πρώτο στάδιο της παραβάσεως. Ως εκ τούτου, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που πρέπει να ληφθεί υπόψη βάσει της παραγράφου 19 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 θα μπορούσε, κατ' αρχήν, να διαφοροποιείται με την πάροδο του χρόνου. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε, επίσης, να δικαιολογήσει μια μείωση του προστίμου λόγω ελαφρυντικών περιστάσεων.

84 Πάντως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι οι συμπεριφορές στις οποίες μετείχε η προσφεύγουσα δεν συνιστούν λιγότερο σοβαρές παραβάσεις από τις γραπτές συμφωνίες περί καθορισμού τιμών ή περί ad hoc καθορισμού των τιμών συγκεκριμένων μετακομίσεων. Ειδικότερα, αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, οι ΠΔ και οι προμήθειες είχαν, επίσης, συνέπειες επί των τιμών (βλ. σκέψεις 28 επ. ανωτέρω). Ομοίως, υπό τις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν μετείχε σε συσκέψεις έχουσες αντίθετο προς τους κανόνες του ανταγωνισμού σκοπό είναι άνευ σημασίας για την εκτίμηση της βαρύτητας της παραβάσεως, διότι η σύμπραξη λειτούργησε με μηχανισμούς που καθιστούσαν αλυσιτελείς τις εν λόγω συσκέψεις.

85 Όσον αφορά, τρίτον, την προβαλλόμενη συνεργασία της προσφεύγουσας με την Επιτροπή και τη μη αμφισβήτηση των πραγματικών περιστατικών, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά τις διαπιστώσεις που εκτίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 592 και 594 της Αποφάσεως, η συνεργασία της προσφεύγουσας περιορίστηκε στην απάντηση που έδωσε επί των αιτήσεων παροχής πληροφοριών σχετικά με τη δομή της επιχειρήσεως και τα οικονομικά στοιχεία της. Η προσφεύγουσα δεν παρέσχε οικειοθελώς αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την παράβαση. Εξάλλου, αντιθέτως προς την ανακοίνωση της Επιτροπής της 18ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ C 207, σ. 4), η ανακοίνωση περί συνεργασίας του 2002 δεν προβλέπει μείωση λόγω και μόνο της μη αμφισβητήσεως της βασιμότητας των πραγματικών περιστατικών. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι καμία από τις εν λόγω περιστάσεις δεν ήταν ικανή να δικαιολογήσει τη μείωση του ποσού του προστίμου.

86 Τέλος, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, τέταρτον, ότι η συμπεριφορά της ήταν σύμφωνη προς την αναμενόμενη συμπεριφορά επιχειρήσεων οι οποίες επιθυμούν να τύχουν διευθετήσεως της διαφοράς. Εντούτοις, διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός 622/2008, σχετικά με τη διεξαγωγή των διαδικασιών διευθετήσεως διαφορών σε υποθέσεις συμπράξεων, τέθηκε σε ισχύ μόλις τον Ιούλιο του 2008, ενώ η Απόφαση εκδόθηκε τον Μάρτιο του 2008 και το έγγραφο των αιτιάσεων περιήλθε σε γνώση της προσφεύγουσας τον Οκτώβριο του 2006. Συνεπώς, ο κανονισμός αυτός δεν ήταν εφαρμοστέος εν προκειμένω. Εν πάση περιπτώσει, δεν τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τον εν λόγω κανονισμό διαδικασία.

87 Συνεπώς πρέπει να απορριφθεί ο τελευταίος λόγος ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα.

88 Δεδομένου ότι απορρίφθηκαν όλοι οι λόγοι ακυρώσεως που προέβαλε η προσφεύγουσα, η προσφυγή πρέπει επίσης να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

89 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα σύμφωνα με τα αιτήματα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την προσφυγή.

2) Καταδικάζει την Putters International NV στα δικαστικά έξοδα.

Παπασάββας Wahl Dittrich

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 16 Ιουνίου 2011.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό ..... II - 3734

1. Το αντικείμενο της διαφοράς ..... II - 3734

2. Η προσφεύγουσα ..... II - 3735

3. Η διοικητική διαδικασία ..... II - 3735

4. Η προσβαλλόμενη Απόφαση ..... II - 3736

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων ..... II - 3740

Σκεπτικό ..... II - 3741

1. Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τη συμμετοχή της προσφεύγουσας σε πολύπλοκη και συμπαγή σύμπραξη ..... II - 3741

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3741

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 3742

Επί του αντίθετου προς τους κανόνες του ανταγωνισμού χαρακτήρα των προμηθειών και ΠΔ ..... II - 3743

Επί της εννοίας της ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως ..... II - 3744

Επί του χαρακτηρισμού της επίμαχης παραβατικής συμπεριφοράς ..... II - 3745

— Επί της υπάρξεως συνολικού σχεδίου με το οποίο επιδιώκεται κοινός σκοπός ..... II - 3745

— Επί της εν γνώσει της προσφεύγουσας συμβολής της στο συνολικό σχέδιο ..... II - 3747

— Επί της εκ μέρους της προσφεύγουσας γνώσεως των παραβατικών συμπεριφορών ..... II - 3748

2. Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως που αφορά τον υπολογισμό του βασικού ποσού ..... II - 3749

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3749

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 3750

3. Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τη μη διαφοροποίηση ..... II - 3753

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3753

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 3754

4. Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως περί επιβολής του ανωτάτου προστίμου ..... II - 3755

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3755

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 3756

5. Επί του πέμπτου λόγου ακυρώσεως που αφορά τις ελαφρυντικές περιστάσεις ..... II - 3757

Επιχειρήματα των διαδίκων ..... II - 3757

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου ..... II - 3758

Επί των δικαστικών εξόδων ..... II - 3760